

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/61/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011201670
Dátum vydania rozhodnutia:	05.02.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011201670.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudkýň JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci žalobcu: Ing. I. G., bytom C. H., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., so sídlom Kubáňiho 16, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, so sídlom Stromová 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2011-8553/29564:4-02 zo dňa 05.08.2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/199/2011-38 zo dňa 13.09.2012, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/199/2011-38 zo dňa 13. septembra 2012 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. 2011-8553/29564:4-02 zo dňa 05. augusta 2011 z r u š u j e podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania 132 €, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Petra Kováča, s.r.o. Kubáňiho 16, Bratislava.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2011-8553/29564:4-02 zo dňa 05.08.2011. Krajský súd považoval za preukázané, že štátnozamestnanecké miesto žalobcu bolo zrušené a keďže žalobca nesúhlasil s preložením na inú pozíciu, ktorá mu bola ponúknutá, došlo k ukončeniu jeho štátnozamestnaneckého pomeru. Nesprávne ustanovenie § 43 ods. 1 písm. b/ v prvostupňovom rozhodnutí o skončení štátnozamestnaneckého pomeru namiesto § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len „zákon č. 312/2001 Z.z.“), nepovažovali žalovaný a krajský súd za takú vadu konania, ktorá by spôsobovala nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, ale za formálnu vadu rozhodnutia, ktorá žalobcovi nespôsobila žiadnu ujmu, pretože nie je podstatnou vadou, pre ktorú by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie ako nezákonné zrušiť. Rozhodnutie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu, či už podľa ust. § 43 alebo

podľa ust. § 40 zákona č. 312/2001 Z.z., by u žalobcu vyvolalo rovnaké právne účinky.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol jeho zmenu tak, aby rozhodnutia žalovaného č. 2011-8553/29564:4-02 zo dňa 05.08.2011 a č. CD-2007-12695/25956-1:14 zo dňa 29.06.2007 boli zrušené. Namietal, že správny orgán rozhodnutím v odvolacom konaní nemohol meniť dôvod skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu u žalovaného vecne a právne špecifikovaný v prvostupňovom rozhodnutí správneho orgánu a tým menej mohol byť potom v preskúmanom rozhodnutí správneho orgánu menený spôsob skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu k žalovanému. Ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z.z. môže dôjsť len odvolaním, ktoré žalovaným nikdy nebolo ako jednostranný právny úkon voči žalobcovi urobené a ktoré nemohlo byť nahradené odôvodnením preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu. Ak je nesporné, že dôvod skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu u žalovaného podľa § 43 ods. 1 písm. b/ zákona č. 312/2001 Z.z. neexistoval, nemá prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu o skončení štátnozamestnaneckého pomeru z dôvodu uplynutia doby dočasnej štátnej služby žiadnu skutkovú oporu. Podľa § 43 zákona č. 312/2001 Z.z. končí štátnozamestnanecký pomer zo zákona udalosťou a toto skončenie je vo vzťahu k štátnemu zamestnancovi len deklarované potvrdením podľa citovaného ustanovenia. Podľa § 40 zákona č. 312/2001 Z.z. však štátnozamestnanecký pomer končí až jednostranným právnym úkonom (odvolaním) z niektorého z dôvodov uvedených v citovanom ustanovení a práve takýto úkon odvolania nikdy nebol urobený.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že žalobca nebol ukrátený na svojich právach. Rozhodnutie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu podľa ust. § 43 ods. 1 písm. b/ alebo podľa ust. § 40 ods. 2 písm. a/ vo väzbe na ust. § 29 ods. 5 zákona č. 312/2001 Z.z., by u žalobcu vyvolalo rovnaké právne účinky, teda skončenie jeho štátnozamestnaneckého pomeru. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutým prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a následne po tom, ako bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým podľa § 250ja ods. 3 veta prvá O.s.p. zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/199/2011-38 zo dňa 13.09.2012.

Rozhodnutím o skončení štátnozamestnaneckého pomeru č. CD-2007-12695/25956-1:14 zo dňa 29.06.2007 mal byť podľa § 43 ods. 1 písm. b/ zákona č. 312/2001 Z.z. skončený štátnozamestnanecký pomer so žalobcom dňa 30.06.2007 z dôvodu uplynutia doby dočasnej štátnej služby.

Žalovaný rozhodnutím č. 2011-8553/29564:4-02 zo dňa 05.08.2011 z iných právnych dôvodov potvrdil rozhodnutie č. CD-2007-12695/25956-1:14 zo dňa 29.06.2007 o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu a odvolanie žalobcu zamietol. V odôvodnení uviedol, že „uviedenie § 43 ods. 1 písm. b/ v rozhodnutí o skončení štátnozamestnaneckého pomeru namiesto § 40 ods. 2 písm. a/ zákona o štátnej službe s prihliadnutím na faktický postup prvostupňového orgánu podľa právneho názoru odvolacieho orgánu nemožno považovať za takú vadu konania, ktorá by spôsobovala nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Rozhodnutie prvostupňového orgánu sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka konania. Podľa Najvyššieho správneho súdu formálna vada rozhodnutia, ktorá účastníkovi konania nespôsobuje žiadnu ujmu, nie je vadou podstatnou, pre ktorú by bolo nevyhnutné rozhodnutie ako nezákonné zrušiť (Boh A 701/21)“.

Z tohto odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé právne východisko žalovaného, že ak existuje materiálny dôvod na skončenie štátnozamestnaneckého pomeru (štátnozamestnanecké miesto bolo zrušené) a existencia toho zákonného dôvodu nie je sporná, nesprávne uvedenie zákonného ustanovenia v rozhodnutí, ktorým sa pomer končí nie je podstatnou vadou.

Senát najvyššieho súdu poukazuje na to, že je nevyhnutné rozlišovať jednotlivé právne skutočnosti, s ktorými zákon č. 312/2001 Z.z. spája skončenie štátnozamestnaneckého pomeru. Materiálna existencia zákonného dôvodu na skončenie štátnozamestnaneckého pomeru spôsobuje ex lege skončenie pomeru iba v prípade právnych skutočností, ktoré sú uvedené v § 43 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z.z. Pokiaľ nastane niektorá z uvedených skutočností, vedúci úradu vydá potvrdenie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona, ktoré obsahuje údaj o dni, ktorým sa štátnozamestnanecký pomer skončil, a o dôvode skončenia (§ 43 ods. 3 zák. č. 312/2001 Z.z.).

V danom prípade napadnuté prvostupňové rozhodnutie číslo : CD-2007-12695/25956-1:14 obsahuje náležitosti potvrdenia o skončení štátnozamestnaneckého pomeru: identifikačné údaje štátneho zamestnanca, deň skončenia pomeru 30.06.2007, opis dôvodu - uplynutie doby dočasnej služby, právnu kvalifikáciu dôvodu - § 43 ods. 1 písm. b/ zákona č. 312/2001 Z.z.

Nie je vadou, ak namiesto potvrdenia o skončení služobného pomeru vedúci úradu vydá deklaratórne rozhodnutie, obsahujúce náležitosti potvrdenia o skončení štátnozamestnaneckého pomeru, keďže právna skutočnosť nastala ex lege a rozhodnutie alebo potvrdenie iba autoritatívne deklaruje a eviduje daný právny stav.

Samotná materiálna existencia zákonného dôvodu nespôsobuje skončenie štátnozamestnaneckého pomeru v prípadoch, kedy zákon vyžaduje súčasne konštitutívne rozhodnutie - prejav vôle vedúceho služobného úradu. Ide o zákonné dôvody podľa § 40 zákona č. 312/2001 Z.z. Marginálne, de lege ferenda, možno poznamenať, že zákonné dôvody podľa § 40 ods. 1 písm. a/ - d/, § 40 ods. 2 písm. a/ zák. č. 312/2001 Z.z. by boli svojou materiálnou povahou spôsobilé realizovať sa aj ex lege. Zákonodarcu však jednoznačne stanovil, že v prípade týchto dôvodov musí byť vydané konštitutívne rozhodnutie.

Skončenie štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 zákona č. 312/2001 Z.z. musí byť preto formou konštitutívneho rozhodnutia. Zásadnou právnou otázkou v konaní bolo, či prvostupňové rozhodnutie obsahuje náležitosti rozhodnutia podľa § 40 ods. 2 písm. a/ zák. č. 312/2001 Z.z. a či môže v danom prípade ísť o konverziu rozhodnutia podľa § 43 ods. 1 písm. b/ na rozhodnutie podľa § 40 ods. 2 písm. a/ zák. č. 312/2001 Z.z.

Konverzia je v zásade vylúčená z deklaratórneho rozhodnutia na konštitutívne. V danom prípade nie sú splnené ani obsahové podmienky. Rozhodnutie č. CD-2007-12695/25956-1:14 zo dňa 29.06.2007 nemožno kvalifikovať ako rozhodnutie o odvolaní štátneho zamestnanca podľa § 40 zákona č. 312/2001 Z.z. Z jeho obsahu nepochybne vyplýva, že dôvodom, pre ktorý chcel žalovaný skončiť štátnozamestnanecký pomer so žalobcom malo byť uplynutie dočasnej štátnej služby.

Senát v danom prípade poukazuje i na ústavnú požiadavku právnej istoty (čl. 1 ods. 1 Ústavy SR). Napriek tomu, že na právne vzťahy štátnych zamestnancov pri vykonávaní štátnej služby sa Zákonník práce vzťahuje len vtedy, ak to výslovne ustanovuje zákon č. 312/2001 Z.z. (§ 1 ods. 3) je potrebné zdôrazniť, že zákon č. 312/2001 Z.z. neumožňuje dodatočne meniť dôvod skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a právna istota štátnemu zamestnancovi je zaručovaná čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého „štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Zatiaľ čo právna istota ostatných zamestnancov je vzhľadom na čl. 2 ods. 3 Ústavy SR zaručovaná explicitne ustanovením § 61 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce (Zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď iba z dôvodov ustanovených v tomto zákone. Dôvod výpovede sa musí vo výpovedi skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, inak je výpoveď neplatná. Dôvod výpovede nemožno dodatočne meniť). äüüüü tieto východiská tvoria širší interpretačný rámec, na ktorý najvyšší súd podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR prihliadal.

Najvyšší súd z obsahu spisu zistil, že príkazom ministra č. 33/2007-I zo dňa 27.06.2007 s účinnosťou od 01.07.2007 došlo k zrušeniu štátnozamestnaneckých miest. Z doterajšieho konania pred žalovaným je

nesporné, že zrušené bolo i miesto žalobcu. Podľa rozhodnutia o vymenovaní žalobcu do štátnej služby zo dňa 31.01.2007 číslo: CD 2007-2282/45181-1:14 išlo o dočasnú štátnu službu, ktorá trvá do obsadenia štátnozamestnaneckého miesta výberovým konaním.

Ak štátnozamestnanecké miesto bolo zrušené je osvedčené, že nemôže dôjsť k jeho obsadeniu výberovým konaním a doba, ktorej dočasnosť bola takýmto spôsobom definovaná, uplynula účinnosťou príkazu ministra o zrušení miesta, t.j. 01.07.2007. Tieto skutočnosti musí v ďalšom konaní preveriť žalovaný. V danom prípade mohlo dôjsť ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru iba ex lege. V doterajšom konaní absentuje rozhodnutie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru. Takéto rozhodnutie nie je možné vydať so spätnou účinnosťou.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech, vznikol nárok na náhradu trov konania. Trovy konania však v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. nevyčísľil do 3 pracovných dní od vyhlásenia rozsudku. Najvyšší súd preto podľa § 151 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. priznal žalobcovi náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu, ktoré pozostávali z náhrady súdneho poplatku z podanej žaloby 66 € a z náhrady súdneho poplatku z podaného odvolania 66 €. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.